TAŞOVANIN KURULUŞUNUN 60. YILDÖNÜMÜNDE (Özkan Ağış)

Tarih: 04.08.2004 Saat: 17:11
Konu: TASOVA HABER

TAŞOVANIN KURULUŞUNUN 60. YILDÖNÜMÜNDE

MİMAR RASİM BEYİ MİNNETLE ANIYORUZ

Özkan Ağış

Enka İnşaat ve san. A.Ş

Genel müdür yardımcısı

4 ağustos 2004, Taşova'nın resmen kuruluşunun 60. yıldönümü. 60 yıl önce zamanın Tokat valisi Rahmetli İzzettin Çağpar'ın gayret ve uğraşları ile , Taşova'nın kuruluşuna hayat veren

4448 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çıkartıldı ve Taşova resmen kurulmuş oldu. Taşova'yı kuranlara ve O'nun gelişmesine hizmet edenlere şükranlarımızı sunuyor ve ebediyete intikaledenlere de tarıdan rahmetler diliyoruz.

Bu yıl, 9 haziran çarşamba akşamı, Kaymakamlık Makamında, adıma düzenlenen yazı yarışmasının değerlendirme jürisi toplantısında, söz bir ara Taşova Mimari Planına geldi.

Taşova 'nın ilk yerleşim planını kimin çizdiğini sordum. Jüri üyelerinden hiçbiri bu soruyu cevaplandıramadı.O zaman anladım ki , benim gibi yaşlanma sürecine girmiş insanların hafızalarında hala canlılığını koruyan önemli olayları, anekdotları ve anıları yazması ya da en azından anlatması lazım ki bu kıymetli bilgiler o şahısla birlikte tarihin derinliklerine gömülüp gitmesin. İşte bu günden itibaren ben görevimi yerine getirmeğe başlıyorum ve bildiklerimi siz sevgili hemşehrilerimin bilgilerine sunuyorum. Bu günkü dersimiz:

MİMAR RASİM BEY KİMDİR?

Taşova'nın bugün bulunduğu yer Yemişenbükü köyüydü ve nahiye olarak Bidevi (Esençay)ye İlçe olarak ta Erbaa'ya bağlıydı. Yemişenbükü'nün kaderi, 1942 de eski Erbaa'yı yerle bir eden ve tarihimizde "Erbaa Zelzelesi" diye anılan olayla değişim sürecine girdi. Eski Erbaa, Erzincan-Akpınar fay hattı üzerinde bulunuyordu. 850 kişinin ölümüne, 2000 haneli Erbaa'nın 1200 ünün yıkılmasına neden olan bu fay hattı, Erbaa'nın başına daha büyük felaketler açabilirdi. Zamanın Milli Şefi İsmet İnönü, yeni Erbaa'nın, fay hattının 6,5 km.güneyine alınmasını emretti.

1944 yılının sıcak bir nisan gününde, zamanın Tokat valisi rahmetli İzzettin Çağpar, Erbaa'da Hükümet binasının temeline ilk harcı koyarken , eski Erbaa'nın yeni bir ilçe doğurduğunu, bu İlçenin de Taşova olduğunu müjdeliyordu.. Rahmetli Çağpar'ın bu konuşmasını babamla birlikte dinlemiştim. O zaman eski Erbaa'da, evimiz yıkıldığı için Aladon yolunun güneyine kurulmuş Kızılay çadırlarında kalıyorduk. O yıl okullar kapanır kapanmaz babam eşyalarımızı eski bir dodge kamyona yükledi ve çadırlarımızı terkederek Taşova'ya geldik.(1944 haziranı) İlkokulun 4. sınıfına geçmiştim.Taşova'nın ilçe olacağı haberi yayılınca,köylerden, Erbaa'dan Ve Karadeniz 'kıyılarından insanlar aileleri ile birlikte yeni kurulmakta olan bu ilçeye akın etmişlerdi.Taşova o günlerde büyük bir şantiye görünümündeydi..Henüz Taşova resmen kurulmadığı için Kaymakam yoktu.Babamın anlattığına göre , vali Çağpar, Bidevi(Esençay) nahiyesi müdürü rahmetli Hasan Aykan'ı Bidevi'den alarak yeni Taşova'nın kuruluş çalışmalarının başına getirmişti, Rahmetli Hasan Bey-ki sonradan ismi Koca Reis diye anılacaktır-resmen henüz kurulmamış Taşova'nın hem Belediye Başkanı hem de Mülkiye Amiri idi Vali Çağpar yine tanıdığı mimarlardan birini, rahmetli Rasim Bey'i Taşova'nın mimarı olarak görevlendirmişti. Babam Herizdağındaki(Güvendik) tarlalarımız için eski Erbaa'dan gelip giderken mimar Rasim Beyle tanışmış ve dost olmuştu. Rasim Bey de babam gibi kültürlü ve hoşsohbet bir adamdı. Hatırlıyorum, tanışmamızın haftasına mimar Rasim Bey bize yemeğe gelmişti. Babam öğünerek, benim Erbaa'da parlak bir öğrenci olduğumu söyleyince Rasim Bey çantasından ,çarşı için çizdiği planı çıkartmış ve bana" söyle bakalım bu çarşının kaç giriş/çıkışı var? " diye sormuştu. Ben de plan üzerinde sayarak ve göstererek" 6 "diye cevaplandırmıştım. Rasim Bey gülümseyerek," İlyas Ağa bu çocukta iş var, onu okut " demişti. Babamın anlattığına göre , mimar Rasim Bey, vali Çağpar tarafından tüm yetkilerle donatılmıştı. Bu planlara göre, ahşap Yemişen bükü köprüsü aksından eski mezarlığa kadar Bir çizgi çekilerek Yemişenbükü ikiye bölünüyordu..(şimdiki Samsun caddesi) Bu caddenin doğusunda yeni Taşova'nın resmi binaları ve konut parselleri yer alacaktı. Cadde ile Yeşilırmak arasında kalan sahada ,tekel binası, elektrik santralı, ve futbol sahası yer alacaktı. Konut parselleri 1000 er m2 olarak çizilmişti. Bu parseller ,başta Yemişenbüklü aileler olmak üzere. Erbaa zelzelesinde evi yıkılanlara ,yakın köylerden göç edenlere, Karadeniz kıyı şeridinden gelen bakırcı, demirci, kalıpçı,fırıncı gibi esnaf ve zanaatkarlara cüz'i bir bedelle tahsis ediliyordu. İşte Taşova'da bugün gördüğümüz 6 giriş/çıkışlı çarşı,eski kaymakamlık binası,ilkokul(ben bu ilkokuldan mezun oldum), Merkez camii,ilk tekel binası(1950 lerde bu bina yıkılarak yerine bugünkü tekek binaları kuruldu) ,Jandarma komutanlığı binası, hamam , ilk belediye binası(bugünkü hükümet parkının yerindeydi) ,memur lojmanları Mimar Rasim Beyin imzasını taşır, Mimar Rasim Bey ,Taşova'nın resmen kurulmuş olduğu 4 ağustos 1944 tarihinden sonra Yaklaşık bir

yıl daha kalarak imzasını taşıyan binaların inşaatlarını kontrol etti ve sanıyorum 1945 yılı ortalarında da belediye başkanı Koca Reis'e ve Taşovalı'lara veda etti.
Mimar Rasim Beyi en çok ta çevreci olduğu için sevmiştim.Her parsel sahibi bahçesine en az 6 adet meyva fidanı dikmek zorundaydı . Bu emirle biz de bahçemize kayısı ve dut fidanları dikmiştik.Fidan dikme modası çocukları da sarmıştı. Çocuklar, boğa damı civarında budanan kavak çubuklarını gelişigüzel toprağa sokarak kavak dikiyordu .Hatırlıyorum, Özgür'le birlikte evimizin önüne 3-5 tane kavak çubuğu diktiydik. 8-10 yıl içinde bu çubuklar o kadar gelişti ki babam bunları keserek bize iki katlı ev yaptıydı.Taşova'mızın mimarı ve" yeşil Taşova" fikrinin babası Rasim Beyı , Taşova'nın 60. kuruluş yıldönümünde minnetle ve şükranla anıyoruz..
Gelecek hafta sizlere Taşova'mızın ilk Belediye Başkanı rahmetli Hasan Aykan'ı ve hizmetlerini anlatacağım.